

ວາລະສານວິທະຍາສາດມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ຄົ້ນຄວ້າວິໄຈສະຫະສາຂາວິຊາ, ວາລະສານເປີດກວ້າງ

ສະບັບທີ 6, ເຫຼັ້ມທີ 3 (Special Issue) 2020, ເລກທະບຽນ ISSN 2521-0653

ການສຶກສາຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳຢ່າງຍືນຍົງ

ກໍລະນີສຶກສາ: ບ້ານຫາດຮຽນ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ¹

ເທບດວງຈັນ ບຸນທິເດດ², ວິໄລພອນ ສົມສະໝອນ³ ແລະ ຫຼຸຟິດ ລຸນບັນດິດ⁴

ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ, ຫຼັກສູດປະລິນຍາໂທ ສາຂາບໍລິຫານທຸລະກິດ

ບົດຄັດຫຍໍ້

ບົດຄົ້ນຄວ້ານີ້ແມ່ນການສຶກສາເພື່ອທຳຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ແບບແຜນການຜະລິດຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກທີ່ເປັນ ພູມປັນຍາພື້ນບ້ານຂອງບ້ານຫາດຮຽນທີ່ນັບມື້ໃກ້ຈະສູນຫາຍ ໃຫ້ເປັນຂໍ້ມູນໃນການສຶກສາ ທີ່ມີຄວາມສຳຄັນດ້ານ ປະຫວັດສາດ ແລະ ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມຈຳເປັນໃນການອານຸລັກໄວ້ ຂໍ້ມູນທາງການສຶກສາຈະເປັນແນວທາງເພື່ອກຳນົດແຜນ ງານສົ່ງເສີມແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງວັດທະນະທຳຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງໃຫ້ກວ້າງຂວາງຢູ່ຂຶ້ນ.

ວັດຖຸປະສົງຫຼັກຂອງການສຶກສາຄື: 1) ສຶກສາການຜະລິດຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກ 2) ສຶກສາສາເຫດປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນ ກະທົບຕໍ່ການຫຼຸດຖອຍຂອງອາຊີບການຕິເຫຼັກ 3) ສຶກສາແນວທາງໃນການສົ່ງເສີມ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະໃນອານຸຮັກພູມ ປັນຍາພື້ນບ້ານເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳຢ່າງຍືນຍົງ. ຮູບແບບໃນການສຶກສາເປັນຮູບແບບການວິໄຈແບບຄຸນ ນະພາບ (Qualitative study) ໂດຍຜູ້ສຶກສາໃຊ້ການສຳພາດແບບມີໂຄງສ້າງ (Structural Interview) ກວດສອບຂໍ້ມູນ ເຖິງຄວາມນຳເຊື່ອຖືຂອງຂໍ້ມູນແບບອື່ນຕົວ (Saturated Data), ລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ ພ້ອມກັບການສັງເກດ (Observation) ແລະ ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບຜັນລະນາວິເຄາະ (Descriptive Analysis) ໄດ້ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອອະທິບາຍຂໍ້ ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສຶກສາ.

ຜົນຈາກການສຶກສາເຫັນວ່າ ຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກເປັນຫັດຖະກຳທີ່ປະສົມປະສານລະຫວ່າງເຄື່ອງມືແບບບູ ຮານໃຊ້ ແຮງງານຄົນ ແລະ ອຸປະກອນເຄື່ອງຈັກບາງຊະນິດເຂົ້າມາທຳການຜະລິດ; ການຜະລິດແມ່ນສະໜອງໃຫ້ລູກຄ້າສັງສະເພາະ ແລະ ຜູ້ຮັບຊື້ເພື່ອຈຳໜ່າຍທົ່ວໄປ; ການສຶກສາເຫັນໄດ້ປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນໃຫ້ອາຊີບການຕິເຫຼັກຫຼຸດລົງແມ່ນ ບໍ່ມີຄວາມຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ແບບແຜນການຜະລິດບໍ່ຊັດເຈນ, ຜູ້ທຳການຜະລິດປ່ຽນໄປເຮັດອາຊີບໃໝ່ ແລະ ຄົນຮຸ່ນຫຼັງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ການສືບທອດອາຊີບ; ແນວທາງອານຸລັກຮັກສາສືບທອດພູມປັນຍາຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກໃຫ້ຍືນຍົງຢູ່ມີດັ່ງນີ້ ຄວນມີການ ຮວບຮວມນຳເອົາຄວາມຮູ້ການຕິເຫຼັກມາຈັດເປັນກົດຈະກຳເປັນຫຼັກສູດທ້ອງ ຖິ່ນເພື່ອການສຶກສາ ແລະ ກົດຈະກຳກັບນັກ ທ່ອງທ່ຽວເພື່ອສ້າງຈິດສຳນຶກການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງຄວາມຕະຫຼົກຮູ້ຄຸນຄ່າພູມປັນຍາໃຫ້ເກີດ ເປັນການອານຸລັກຮັກສາ ສິ່ງເສີມການປະຊາສຳພັນຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກຜ່ານຊ່ອງທາງສື່ຕ່າງໆ ສ້າງເຄື່ອນຍ້າຍກັບໜ່ວຍງານອື່ນ ໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ເພື່ອນຳໄປສູ່ຄວາມສົມດຸນທາງເສດຖະ ກິດ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງການທ່ອງທ່ຽວຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ຄຳສຳຄັນ: ຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກ, ພູມປັນຍາທ້ອງຖິ່ນ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳ

¹ ການອ້າງອີງພາສາລາວ:

ເທບດວງຈັນ ບຸນທິເດດ ແລະ ຄະນະ. (2020). ການສຶກສາຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກເພື່ອການທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳຢ່າງຍືນຍົງ, ວາລະສານ ວິທະຍາສາດ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ສະບັບທີ 6 ເຫຼັ້ມທີ 3 (Special Issue), ໜ້າທີ: 1373-1381.

ຊື່ຜູ້ຕິດຕໍ່ພົວພັນ:

²ເທບດວງຈັນ ບຸນທິເດດ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທຮຸ່ນທີ I ສາຂາບໍລິຫານທຸລະກິດ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງ ທ່ຽວ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ຫຼວງພະບາງ ສປປລາວ, ອີເມວ sinhsinh009@gmail.com

³ ປອ. ວິໄລພອນ ສົມສະໝອນ ອາຈານທີ່ຢຶກສາ ແລະ ຮອງຄະນະບໍດີ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ມະຫາວິທະຍາໄລສຸພານຸວົງ, ຫຼວງພະບາງ ສປປລາວ, ອີເມວ v_somsamone@hotmail.com

⁴ ຫຼຸຟິດ ລຸນບັນດິດ ນັກສຶກສາປະລິນຍາໂທຮຸ່ນທີ I ສາຂາບໍລິຫານທຸລະກິດ ຄະນະເສດຖະສາດ ແລະ ການທ່ອງທ່ຽວ ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ, ຫຼວງພະບາງ ສປປລາວ, ອີເມວ nlounbandith@gmail.com

A Study of the Iron Forging for Sustainable Cultural Tourism

Case Study: Ban Had Hien Luang Prabang

Thepduangchan BOUNTHIDETH⁵, Vilayphone SOMSAMONE⁶ and Noupith LOUNBANDITH⁷
Master Degree of Business Management, Faculty of Economics and Tourism

Abstract

This research aims to gain the understanding of production of Iron forging handicraft which is local mentality of Hand Hien Village which nearly disappear. These to be information for history educate and appreciable of necessary for conserve, to support the practice in promote planning of extensive cultural travel place in Luang Prabang.

The objectives: 1) Study of wrought Iron forging handicraft production 2) Cause factors causing the decrease of the Iron forging career in the community 3) Purpose the promote guidelines and suggestion to conserve for sustainable cultural travel. As qualitative study, apply structural interview and Credibility verify as saturated data together with field work – observation. Descriptive analysis has been applied for description the data from the study.

The result of the study show that Iron forging is interweave handicraft between antique and the machine equipment apply human labor; the product are provides for specific consumer and local purchasers; there are several factors that resulted to decrease of Iron forging career as lack of continuation of duration and clear production plan, the entrepreneur changes to do other occupation and new generation not interesting to inherit the career. The guideline and suggestion: include participation to integrate knowledge of Iron forging as activity for education and workshop with tourism. The people should be cultivated promote local mentality inheritance from generation to generation of the awareness of local culture value. Promote the handicraft by media channel with network with relevant organization for cultivated toward economic harmony and local tourism sustainable.

Keywords:

Iron Forging, Local Mentality, Culture Tourism

Corresponding Author:

⁵ Thepduangchan Bounthideth, 1st Master Degree of Business Administration and Management, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University. Email: sinhsinh009@gmail.com

⁶ Vilayphone Somsamone, Advisor and Dean Deputy Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University. Email: v_somsamone@hotmail.com

⁷ Noupith Lounbandith, 1st Master Degree of Business Administration and Management, Faculty of Economics and Tourism, Souphanouvong University. Email: nlounbandith@gmail.com

1. ພາກສະໜີ

ການຜະລິດເຄື່ອງມືທັດຖະກຳມີມາຕັ້ງແຕ່ການຜະລິດທຳອິດຂອງມະນຸດໃນສະໄໝກ່ອນປະຫວັດສາດ ແລະ ພັດທະນາຄວາມຮູ້ທີ່ເກັບສະສົມມາປະດິດເປັນສິ່ງຂອງເຄື່ອງໃຊ້ ເພື່ອໃຊ້ໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ຮັບໃຊ້ດຳເນີນການຜະລິດກະສິກຳປູກຝັງ; ການຜະລິດທັດ ຖະກຳເປັນມູນເຊື້ອທີ່ມີມາດົນນານ ແລະ ກາຍເປັນເອກະລັກທາງວັດທະນະທຳຂອງແຕ່ລະຊົງເຂດໄປ.

ຫຼວງພະບາງເປັນແຂວງໜຶ່ງໃນປະເທດລາວທີ່ມີມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳ ແລະ ຮີດຄອງປະເພນີທີ່ສືບທອດກັນມາແຕ່ບູຮານນະການ, ມູນເຊື້ອດັ່ງກ່າວເປັນມໍລະດົກທີ່ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກອົງການສາກົນຄື ອົງການ UNESCO ທີ່ໄດ້ຍົກໃຫ້ນະຄອນຫຼວງພະບາງເປັນນະຄອນມໍລະດົກໂລກ⁸. ປັດຈຸບັນຈາກກະແສໂລກາຟິວັດ ແລະ ເທັກໂນໂລຊີ ໃໝ່ເຮັດໃຫ້ ມູນເຊື້ອທາງວັດທະນະທຳການຜະລິດບາງຢ່າງເລີ່ມສູນຫາຍຈາກການຂາດຄົນສືບທອດ. ບ້ານຫາດຮຽນ ເປັນອີກໜຶ່ງບ້ານວັດທະນະທຳທັດຖະ ກຳຕິເຫຼັກ ເປັນໜູ່ບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ຫ່າງຈາກຕົວເມືອງປະ ມານ 2 ກິໂລແມັດມີທ່າອ່ຽງໃນການສົ່ງເສີມເປັນ ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳ ທັດຖະກຳຕິເຫຼັກ ເຊິ່ງນັບມື້ຫາຍາກ; ບ້ານຫາດຮຽນໄດ້ຮັບລາງວັນເປັນບ້ານທ່ອງທ່ຽວທັດຖະກຳຕິເຫຼັກ ເມື່ອປີ 1996, ເປັນບ້ານທີ່ຂຶ້ນຊື່ວ່າ ມີຊ່າງຕິເຫຼັກທີ່ມີຝີມືສູງ ຂັ້ນຕອນການຜະລິດທຸກຢ່າງຕ້ອງອາໄສຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະສະເພາະຕົວ ເຊິ່ງເປັນພູມປັນຍາທີ່ສືບທອດກັນມາ ເປັນແບບແຜນການດຳເນີນຊີວິດທີ່ສະແດງອອກເຖິງຄວາມສະຫຼາດຂອງບຸກຄົນ ແລະ ສັງຄົມເຊິ່ງໄດ້ສັງລິມ, ປະຕິບັດຕໍ່ກັນມາບໍ່ວ່າຈະເປັນຊັບພະຍາກອນບຸກຄົນ ຫຼືຊັບພະຍາກອນຄວາມຮູ້ (ຈາລຸວັນ ທັມວັດ 2000)

ປັດຈຸບັນຄົນໜຸ່ມສາວຮຸ່ນໃໝ່ຂອງບ້ານຫາດຮຽນມີໂອກາດ ແລະ ສິນໃຈທີ່ຈະຮຽນຮູ້ວິຊາຊີບພື້ນຖານ ແລະ ຄວາມຮູ້ແບບສາກົນ ເພື່ອເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຮງງານໃນຍຸກສະໄໝໃໝ່ຫຼາຍກວ່າທີ່ຈະສິນໃຈຮຽນຮູ້ ແລະ ປະກອບອາຊີບການຕິເຫຼັກເຊິ່ງຕ້ອງໃຊ້ກຳລັງແຮງງານຫຼາຍ ແລະ ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ອົດເມື່ອຍ ແລະ ບໍ່ສະດວກສະບາຍ. ຊ່າງຕິເຫຼັກບ້ານຫາດຮຽນໃນປັດຈຸບັນລ້ວນແຕ່ເປັນຊ່າງທີ່ມີອາຍຸຫຼາຍ ແລະ ໃກ້ຈະວາງມືໃນການປະກອບອາຊີບ ຫຼືປ່ຽນໄປປະກອບອາຊີບອື່ນ ເຊັ່ນຄ້າຂາຍ ເປັນຕົ້ນ ເມື່ອຊ່າງ

ປັດຈຸບັນຢຸດເຮັດອາຊີບນີ້ແລ້ວ ການຕິເຫຼັກອາດຕ້ອງໝົດໄປ.

ຈາກການສົ່ງເສີມ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມຫວັງໃຍຈາກພັກລັດ, ພະແນກຖະແຫຼ່ງຂ່າວ ວັດທະນະທຳແລະການທ່ອງທ່ຽວແຂວງກໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການປະຊາສຳພັນການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ບ້ານຫາດຮຽນເປັນໜູ່ບ້ານທີ່ມີທັດຖະກຳການຜະລິດຕິເຫຼັກພື້ນບ້ານເປັນການໂຄສະນາໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວເຂົ້າມາຢ້ຽມຊົມ ວິທີການຕິເຫຼັກພາຍໃນບ້ານ. ການສຶກສາທັດຖະກຳການຕິເຫຼັກແບບການວິໄຈທາງຄຸນນະພາບກໍ່ເພື່ອເສີມສ້າງການເຫັນໄດ້ຄຸນຄ່າໃນມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳ ແລະ ເພື່ອເປັນປະໂຫຍດໃນການກຳນົດແນວທາງເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ເປັນການທ່ອງທ່ຽວທີ່ຍືນຍົງ ເພື່ອຮັກສາອາຊີບດັ່ງກ່າວໃຫ້ຢູ່ຄູ່ກັບທ້ອງຖິ່ນຕໍ່ໄປ.

ຜູ້ວິໄຈຈຶ່ງມີຄວາມສົນໃຈທີ່ຈະສຶກສາເພື່ອນຳໄປສູ່ການອົງຄວາມຮູ້ເພື່ອສະຫຼຸບ ແລະ ວິຈານຜົນຫາແນວທາງອານຸລັກ ຕະຫຼອດຈົນການສ້າງທ້ອງຖິ່ນເພື່ອສົ່ງເສີມໃນດ້ານເສດຖະກິດການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວແບບທ້ອງຖິ່ນເພື່ອໃຫ້ເກີດລາຍໄດ້ ແລະ ການຮັກສາພູມປັນຍາຂອງທ້ອງຖິ່ນຕະຫຼອດຈົນເປັນແນວທາງໃນການພັດທະນາພູມປັນຍາໃຫ້ສົມດຸນກັບການປ່ຽນແປງຂອງກະແສໂລກາຟິວັດ.

ຈຸດປະສົງ

ການສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາຄັ້ງນີ້ສຶກສາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບທັດຖະກຳຕິເຫຼັກ ເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງໃນການສຶກສາຄົ້ນຄ້ວາດັ່ງນີ້:

- 1) ສຶກສາການຜະລິດທັດຖະກຳຕິເຫຼັກໃນບ້ານຫາດຮຽນ
- 2) ສຶກສາສາເຫດປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການຫຼຸດຖອຍຂອງອາຊີບຕິເຫຼັກຂອງປະຊາຊົນບ້ານຫາດຮຽນ
- 3) ສຶກສາແນວທາງໃນການອານຸລັກເພື່ອການຮັກສາ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ

ແນວຄິດ ແລະ ທິດສະດີທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ແນວຄິດການພັດທະນາທ່ອງທ່ຽວຢ່າງຍືນຍົງ (ບຸນເລີດ 2005) ແນວຄິດໃນແນວທາງການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບຍືນຍົງ ແມ່ນມຸ່ງເນັ້ນໄດ້ 5 ແນວທາງຄື: ແນວທາງໃນການສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ແນວທາງການພັດທະນາຮູບແບບ

⁸ ເມືອງຫຼວງພະບາງໄດ້ຮັບການສະຖາປະນາເປັນນະຄອນຫຼວງພະບາງ ເມື່ອປີ 2019

ການທ່ອງທ່ຽວ, ແນວທາງພັດທະນາການຕະຫຼາດ
ການທ່ອງທ່ຽວ, ແນວທາງໃນການພັດທະນາຂີດຄວາມ
ສາມາດໃນການບໍລິການການ ທ່ອງທ່ຽວໃນທ້ອງຖິ່ນ
ແລະ ແນວທາງການອະນຸລັກຊັບພະຍາ ກອນ
ການທ່ອງທ່ຽວ. ແນວທາງໃນການພັດທະນາ
ການທ່ອງທ່ຽວຄວນເປັນໄປຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ທ້ອງຖິ່ນ ຫຼືບັນຫາຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ຄວາມຕ້ອງການຂອງ
ນັກທ່ອງທ່ຽວ, ນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລັກສະນະພູມມີ
ສາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນການ ທ່ອງທ່ຽວມາເປັນອົງ
ປະກອບໃນການພິຈາລະນາແນວທາງການທ່ອງທ່ຽວແລ້ວ
ກໍ່ຈະສາມາດນຳໄປສູ່ການພັດທະນາການທ່ອງທ່ຽວແບບ
ຍືນຍົງໄດ້

ແນວຄິດການປ່ຽນແປງໄປຕາມສະຖານະການ

Jay Ogilvy and Peter Schwartz (2004) (ອ້າງອີງ
ໃນ © 2004 Global Business Network) ມີການຕັ້ງ
ສົມມຸດຖານການຄາດການການປ່ຽນແປງສະຖານະການ
ທົ່ວໄປ ດັ່ງນີ້:

- ວິວັດທະນາການ Evolution: ຄວາມບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ
ຢ່າງກະທັນຫັນບໍ່ວ່າຈະໂດຍທຳມະຊາດ ຫຼືທີ່
ມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ຕົວຢ່າງ ແຜ່ນດິນໄຫວ, ສິ່ງ
ປະດິດທີ່ກ້າວໜ້າ.
- ປ່ຽນໂຄງສ້າງ Tectonic Change: ການ
ປ່ຽນແປງໂຄງສ້າງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມບໍ່ຕໍ່
ເນື່ອງທີ່ສຳຄັນ, ມີປັດໄຈພື້ນຖານໃໝ່ໆ ທີ່ເຮັດ
ໃຫ້ມີການປ່ຽນແປງສະຖານະການ
- ວັດທະຈັກ Cycles: ການເກີດຂຶ້ນເປັນຮອບໆ
ຂອງສິ່ງຕ່າງໆ, ຫຼືສິ່ງທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມເປັນ
ຍຸກສະໄໝ ຫຼື ຫາຍໄປ 3-4 ປີ ແລ້ວກັບມານິຍົມ
ອີກເທື່ອໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ການປະຕິຮູບການຮັກສາ
ສຸຂະພາບ
- ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ບໍ່ ສິ້ນສຸດ Infinite
Expansion: ແນວໂນ້ມທີ່ຍັງຢູ່ໃນກະແສຢ່າງຕໍ່
ເນື່ອງ ແລະ ຍາວນານເຊັ່ນ ການໃຊ້ອິນເຕີເນັດ
ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກໃນປັດຈຸບັນ
- ພະເອກດ່ຽວ The Lone Ranger: ໝາຍເຖິງອົງ
ກອນ ຫຼືຕົວລະຄອນຫຼັກກັບການ ຈັດຕັ້ງດ້ານ
ການຄ້າ ຫຼືເທັກໂນໂລຢີ, ສ່ວນໃຫຍ່ມີຮູບແບບ
ຄ້າຍກັບຜູ້ລິເລີ່ມກ່ອນ ແຕ່ກາຍມາເປັນຜູ້ນຳໃນ

ຕະຫຼາດບາງຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ບໍລິສັດ Apple
Computer ກັບ ບໍລິສັດ IBM

- ລຸ້ນ (Generation): ໝາຍເຖິງ ການໝູນຮອບ
ການເກີດຂຶ້ນຂອງວັດທະນະທຳໃໝ່, ກຸ່ມ
ປະຊາກອນທີ່ມີຄວາມຄາດຫວັງແຕກຕ່າງກັນ
ແລະ ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສະຖານະການເຊັ່ນ: ລຸ້ນຄົນ
Baby Boomers, Generation X,
Generation Y, Generation Z
- ການປ່ຽນແປງເລື້ອຍໄປ Perpetual
Transition: ເປັນຮູບແບບການປ່ຽນແປງໃນ
ຮູບແບບທີ່ເປັນໄປໄດ້ຂອງວິວັດທະນາການ ແລະ
ບໍ່ມີທີ່ສິ້ນສຸດ. ຄາດວ່າການປ່ຽນແປງຈະເປັນໄປ
ຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ປັບຕົວໄດ້ເລື້ອຍໆ ເຊັ່ນ ເກມ,
ອິນເຕີເນັດ ທີ່ໃຊ້ງານໂດຍຜະລິດຕະພັນໃໝ່ທີ່
ຜັກດັນຂອບເຂດຄວາມໄວ, ການເຊື່ອມຕໍ່ຢ່າງຕໍ່
ເນື່ອງ.

ຈາກການສຶກສາ ຜູ້ວິໄຈເຫັນວ່າ ເມື່ອ
ສ້າງການຈຳລອງການຄາດການ, ການຄາດຫວັງ
ການປ່ຽນແປງນັ້ນບໍ່ເຄີຍຢຸດນຶ່ງແລະ ພຽງພໍ, ຜູ້
ພັດທະນາການຈຳລອງສະຖາ ນະການຕ້ອງຄາດ
ການການຕອບສະໜອງຕໍ່ການປ່ຽນແປງ ດ້ານ
ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ເຕັກ
ໂນໂລຊີນຳ; ບາງຄັ້ງສິ່ງທີ່ເລັກນ້ອຍກໍ່ສາມາດມີ
ຜະລັງ, ປະສົບຜົນສຳເລັດ ແລະ ຍືນຍົງໃນ
ອະນາຄົດໄດ້.

2. ວິທີດຳເນີນການຄົ້ນຄ້ວາ

2.1 ພື້ນທີ່ການສຶກສາ

ໃນການສຶກສາຫັດຖະກຳການຕີເຫຼັກບ້ານຫາດ
ຮ່ຽນ ນະຄອນຫຼວງພະບາງນີ້ ແມ່ນມີພື້ນທີ່ສຶກສາຄື ບ້ານ
ຫາດຮ່ຽນ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນສຳຄັນແບ່ງອອກເປັນ:

- 1) ປະຊາຊົນຜູ້ເຮັດອາຊີບຫັດຖະກຳຕີເຫຼັກ ຈຳນວນ
6 ຄອບຄົວ: ຜູ້ວິໄຈໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນ
ການຜະລິດ, ສາເຫດປັດໄຈທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ອາຊີບ
ການຕີເຫຼັກ
- 2) ຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ເປັນບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ
ການຄ້າຂາຍສິນຄ້າຫັດຖະກຳຕີເຫຼັກ ຈຳນວນ 3
ຄົນ: ຜູ້ວິໄຈໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບ້ານ, ການຊື້ຂາຍ
ສິນຄ້າການຕີເຫຼັກ, ຂໍ້ສະ ເໜີແນະໃນການຮັກສາ
ຫັດຖະກຳການຕີເຫຼັກ

- 3) ຜູ້ນຳທ້ອງຖິ່ນ ຈຳນວນ 1 ຄົນ: ຜູ້ວິໄຈໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບ້ານ, ການສົ່ງເສີມຈາກໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ແນວທາງໃນການສົ່ງເສີມຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກຕໍ່ກັບການທ່ອງທ່ຽວ
- 4) ຜູ້ອຸດໜູນ ສິນຄ້າຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກ ຈຳນວນ 5 ຄົນ: ຜູ້ວິໄຈໄດ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມສົນໃຈໃນການມາອຸດໜູນຍ້ຽມຊົມ, ຂໍ້ສະ ເໜີແນະນຳກ່ຽວກັບຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກ

2.2 ວິທີການດຳເນີນການສຶກສາ

ວິທີການວິໄຈເຊິ່ງຄຸນນະພາບຜູ້ສຶກສາໄດ້ດຳເນີນການວິໄຈຜ່ານການລົງເກັບຂໍ້ມູນພາກສະໜາມ ຜ່ານການສັງເກດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ໃນການເກັບຮວບ ຮວມຂໍ້ມູນແບບລະອຽດ ໂດຍການສຳພາດເຊິ່ງລຶກ ແບບລະອຽດ ພ້ອມເຄື່ອງບັນທຶກສຽງ;

ຜູ້ວິໄຈໄດ້ສຶກສາຮ່ວມການວິເຄາະເນື້ອຫາແບບ Content Analysis ເພື່ອຈັດເນື້ອຫາຂໍ້ມູນ, ສະເໜີຕາມຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ສຶກສາວິເຄາະເຫດ ການ Scenario Analysis ເພື່ອເບິ່ງຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງຂໍ້ມູນທີ່ຈະນຳມາເປັນແນວທາງ

ຂັ້ນຕອນໃນການວິເຄາະເຫດການ ເລີ່ມຈາກ:

- ການຮວບຮວມຂໍ້ມູນຂອງປັດໄຈຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການໃຫ້ແນວທາງ
- ຝຶກລະບາເຖິງຄວາມແນ່ນອນ ບໍ່ແນ່ ນອນ ແລະ ແນວໂນ້ມຂອງແຕ່ລະປັດໄຈ
- ສຶກສາສະຖານະການໃນກໍລະນີຕ່າງໆທີ່ເປັນໄປໄດ້ຕາມເງື່ອນໄຂ ເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ
- ກຳນົດແນວທາງຕາມສະຖານະການທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ກັບການຜະລິດຫັດຖະກຳ

2.3 ການກວດສອບ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ

ຜູ້ວິໄຈນຳສະເໜີຂໍ້ມູນທີ່ເກັບຮວບຮວມໄດ້ມາກວດສອບ ຝຶກລະບາເຖິງຄວາມພຽງພໍຂອງຂໍ້ມູນ ພ້ອມກັບຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງຂໍ້ມູນ. ຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງຂໍ້ມູນ ເປັນການຢັ້ງຢືນຂໍ້ມູນການສຳພາດ ແລະ ໄດ້ຂໍ້ມູນເຊິ່ງຄຸນນະພາບ ທີ່ມີຄວາມທ່ຽງຮອບດ້ານ ໂດຍການສຳພາດຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ ຈົນຂໍ້ມູນມີຄວາມອົມຕົວ (Saturated Data) ຈຶ່ງຍຸດຕິການສຳພາດ

ຜູ້ວິໄຈໄດ້ໃຊ້ການວິໄຈເຊິ່ງຄຸນນະພາບໃນຮູບແບບຂອງການພັນລະນາວິເຄາະ (Descriptive

Analysis) ໂດຍຜູ້ວິໄຈໄດ້ນຳຂໍ້ມູນມາວິເຄາະດ້ວຍການຈຳແນກຊະນິດຂໍ້ມູນ ໂດຍໃຊ້ແນວຄວາມຄິດແບບມີຫຼັກການແລະບໍ່ມີຫຼັກການ

ແບບແນວຄິດຫຼັກການຄື ຜູ້ຈຳແນກຂໍ້ມູນອອກເປັນຊະນິດຕ່າງໆ ແບ່ງອອກເປັນ ການກະທຳຄວາມໝາຍຄວາມສຳພັນ ຫຼືສະຖານະການທີ່ຈຳເປັນໃນການວິເຄາະ; ແບບທີ່ບໍ່ໃຊ້ຫຼັກການຄື ຈຳແນກຂໍ້ມູນທີ່ຈະວິເຄາະຕາມຄວາມເໝາະສົມຂອງຂໍ້ມູນ ອາດໃຊ້ສາມັນສຳນຶກຫຼືປະສົບການ ຂອງຜູ້ວິໄຈເພື່ອນຳມາວິເຄາະ ໃຊ້ການວິເຄາະເນື້ອຫາຈາກຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການເກັບກຳຕົວຈິງ ນຳມາຈຳແນກຈັດໝວດໝູ່ ຕີຄວາມໃນຮູບແບບພາບລວມ ເພື່ອມາອະທິບາຍລັກສະນະການສຶກສາ, ສາເຫດປັດໃຈ ແລະກຳນົດແນວທາງໃນການອະນຸລັກຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກຄື:

- ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຈາກການລົງເກັບກຳຕົວຈິງ ນຳຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຈາກການສຳພາດ ສັງເກດ ທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບບ້ານ ແລະ ການຕິເຫຼັກອອກມາແຍກເປັນ ໝວດໝູ່
- ການວິເຄາະຂໍ້ມູນຈາກການບັນທຶກສຽງໃນລະຫວ່າງການສຳພາດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຂໍ້ມູນແບບຄົບຖ້ວນ ແລະ ອ້າງອີງຊ່ວຍການບັນທຶກ
- ການນຳຫຼັກການມາວິເຄາະໃນການປະ ກອບພາບລວມ ຄືຂໍ້ມູນທີ່ລົງຕົວຈິງ ແລະ ການບັນ ທຶກ ມາວິເຄາະ ແລະ ປະມວນຜົນໃຫ້ໄດ້ຄຳຕອບຕາມຈຸດປະສົງ

3. ຜົນການສຶກສາ

3.1 ສະພາບການຜະລິດຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກ

- ຂໍ້ມູນດ້ານຄວາມເປັນມາ

ບ້ານຫາດຮຽນ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນໃກ້ຄຽງແມ່ນຕັ້ງຢູ່ລ້ອງແມ່ນ້ຳຄານ ມີການປະກອບອາຊີບຫຼາກຫຼາຍໃນດ້ານກະສິກຳ ຈຶ່ງເປັນໂອກາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມຕ້ອງ ການອຸປະກອນເຄື່ອງມືຈາກເຫຼັກເພື່ອຮັບໃຊ້ການກະ ສິກຳ. ໃນສະໄໝກ່ອນການຕິເຫຼັກແມ່ນຜະລິດພຽງອຸປະກອນຮັບໃຊ້ການກະສິກຳ ແລະ ຄົວເຮືອນ ຈັດຈຳໜ່າຍຊົມໃຊ້ພາຍໃນ, ຕໍ່ມາໄດ້ມີແມ່ຄຳນຳສິນຄ້າໄປຈັດຈຳໜ່າຍໃກ້ກັບຕະຫຼາດກາງຄືນ ເຮັດໃຫ້ສິນຄ້າຕິເຫຼັກເປັນທີ່ຮູ້ຈັກຈາກນັກທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ຜູ້ຊົມໃຊ້ນອກນີ້ ບັນດາບໍລິສັດທ່ອງທ່ຽວກໍຍັງນຳເອົາແຂກທີ່ສົນໃຈເຂົ້າມາທ່ຽວຊົມທີ່ເຕົາເຫຼັກເພື່ອເບິ່ງຂັ້ນຕອນການຜະລິດ ລວມໄປເຖິງລູກຄ້າພາຍໃນທີ່ເຂົ້າມາສັ່ງຜະລິດສິນຄ້າຈາກຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກເຊັ່ນ: ມິດຍາວ, ງ້າວ.

- ຂໍ້ມູນດ້ານການຜະລິດ

ປະຊາຊົນໄດ້ທຳການຜະລິດ ເພື່ອຂາຍສິ່ງ-ຍ່ອຍໃຫ້ກັບແມ່ຄ້າ, ເປັນຂອງຝາກໃຫ້ກັບຄົນທີ່ຮູ້ຈັກ ແລະ ຮັບຜະລິດສິນຄ້າຕາມການສັ່ງຂອງລູກຄ້າບາງກຸ່ມເພື່ອເປັນລາຍໄດ້ລ້ຽງຄອບຄົວ ພ້ອມທັງຫຼຸດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການໃນການຊື້ອຸປະກອນ ການຜະລິດແມ່ນນຳໃຊ້ວິທີແບບດັ້ງເດີມທີ່ສືບທອດກັນມາແລະ ເຄື່ອງຈັກຫຼຸດຜ່ອນແຮງບາງຊະນິດໃນການຜະລິດ.

ວັດສະດຸການຜະລິດມີ ແໜບເຫຼັກ, ເຫຼັກຫຼໍ່, ເຫຼັກກ້າ

ອຸປະກອນການຜະລິດມີ ໂຮງເຫຼັກປະມານຂະໜາດ 4 x 5 ແມັດ, ເຕົາເຜົາເຫຼັກ, ບັງສຸບ, ທັງສາລັບຕີເຫຼັກ, ເນີນ (ຄ້ອນ), ຄົມຄີບເຫຼັກ, ມົດຕັດເຫຼັກ, ເຫຼັກເຂ່ຍຖ່ານ, ກາທັບ, ຫິນເຈຍ, ຕະໄບຂັດເຫຼັກ, ຮາງນ້ຳ ແລະ ຖ່ານໄຟ, ເຫຼັກແຜ່ນ ສາລັບຕີຂີ້, ໄມ້ໄຜ່ສາລັບເຮັດດ້າມ.

ຂັ້ນຕອນການຜະລິດ ເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ການກຽມເຫຼັກ ແລະ ນຳເຂົ້າເຕົາເຜົາ ແລ້ວຈຶ່ງຜ່າເປັນສ່ວນຕາມຂະໜາດທີ່ຕ້ອງການ, ແລ້ວຕີຈົນກວ່າເປືອກເຫຼັກທີ່ເຄືອບຫຼຸດອອກ ແລະ ເປັນສັນດ, ຕີສ່ວນທີ່ຈະເປັນຄົມໂດຍຈຸບນ້ຳເປັນຈັງຫວະ ເພື່ອໃຫ້ກ້າ. ຈາກນັ້ນກໍ່ຕີກາຂອງຜູ້ຜະລິດໃສ່, ນຳມາເຫຼົ້າ ແລະ ຕີຊ້ຳດ້ວຍຄ້ອນເນີນນ້ອຍ ເພື່ອປັບລະດັບຄວາມລຽບ. ຂັ້ນຕອນສຸດທ້າຍແມ່ນນຳມາຕະໄບໃຫ້ເກີດຄວາມສວຍງາມ ຈຶ່ງກຽມໃສ່ດ້າມຜ້າ ແລະ ຂີ້, ກ່ອນທີ່ຈະເກັບໄວ້ຈຳໜ່າຍແມ່ນຝື່ນຈະເຊັດດ້ວຍນ້ຳມັນເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມເງົາ ແລະ ເພື່ອກັນການເຂົ້າໝຽງ.

ໂຮງເຫຼັກສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນສ້າງຂຶ້ນມາເອງ ແລະ ບາງໂຮງເຫຼັກແມ່ນສືບທອດມາແຕ່ຮຸ່ນພໍ່ແມ່. ແຮງງານໃນການຕີເຫຼັກແມ່ນຄອບຄົວ ແລະ ປະຊາ ຊົນເຮືອນອ້ອມຂ້າງ, ສ່ວນໃຫຍ່ ຈະແມ່ນຜູ້ຊາຍ. ແມ່ຫຍິບໃນເຕົາເຫຼັກແມ່ນສ່ວນໃຫຍ່ ນັ່ງເຕົາເພື່ອຄຸມໄຟ, ເປົ່າລົ່ມ (ຫຼື ສຸບບັງສຸບໃນສະໄໝກ່ອນ), ເຫຼົ້າດ້າມຜ້າ.

- ຂໍ້ມູນດ້ານສິນຄ້າ

ສິນຄ້າທີ່ຜະລິດ ແລະ ຈັດຈຳໜ່າຍໃນປັດຈຸບັນແບ່ງອອກເປັນຫຼາຍປະເພດ:

- ເຄື່ອງມືໃນຄົວເຮືອນ: ພ້າ, ພ້າອີໄຕ້, ມົດ
- ເຄື່ອງມືກະສິກຳ: ກ່ຽວເຂົ້າ, ຈີກ, ຄຽວກ່ຽວຫຍ້າ, ສຽມ
- ເຄື່ອງມືສຳລັບປະກອບການຕີເຫຼັກ: ສິ້ວ, ຄ້ອນ, ຄົມ, ມົດຕອກ

- ເຄື່ອງມືສຳລັບອາວຸດ ແລະ ປະດັບ: ມົດ, ດາບ, ງ້າວ

ຫຼັງຈາກຜະລິດແລ້ວ, ຜູ້ຜະລິດຈະນຳໄປສົ່ງໃຫ້ກັບແມ່ຄ້າ ເພື່ອຈັດຈຳໜ່າຍ, ຈຳນວນທີ່ຜະລິດໄດ້ຕໍ່ວັນ ຍົກຕົວຢ່າງ ພ້າຕັດໄມ້ ຂະໜາດ 15 – 20 ຊມ ແມ່ນປະມານ 10 – 12 ດວງ. ລູກຄ້າບາງລາຍຍັງມາສັ່ງສິນຄ້າເອງທີ່ໂຮງເຫຼັກ ຫຼື ນຳເຫຼັກມາຕີແບ່ງປັນກັນ

3.2 ປັດໄຈຫຼັກທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຫຼຸດຖອຍ

ຂອງອາຊີບການຕີເຫຼັກ

ການວິເຄາະຂໍ້ມູນສຳພາດ

ສາເຫດປັດໄຈທີ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ການຫຼຸດຖອຍຂອງອາຊີບການຕີເຫຼັກຈາກການສຳພາດ ແບ່ງອອກເປັນ 3 ດ້ານຫຼັກຄື: ສິນຄ້າທົດແທນ: ສິນຄ້າທົດແທນກາຍເປັນຄູ່ແຂ່ງຫຼັກໃນການໃຊ້ສອຍຜະລິດຕະພັນຈາກຫັດຖະກຳຕີເຫຼັກ ອີງໃສ່ຮູບແບບການນຳໃຊ້ທີ່ເນັ້ນຄວາມສະບາຍ, ການອອກແບບທີ່ທັນສະໄໝຂອງຄົວເຮືອນ. ສິນຄ້າທົດແທນສ່ວນໃຫຍ່ເປັນສິນຄ້ານຳເຂົ້າຈາກປະເທດອ້ອມຂ້າງ ເຊັ່ນ ໄທ, ຫວຽດນາມ, ຈີນ ເປັນຕົ້ນ ຍົກຕົວຢ່າງ ອຸປະກອນຜະລິດກະສິກຳ, ມົດທີ່ຜະລິດຈາກສະແຕນເລດເຊິ່ງມີຮູບຮ່າງນ້ອຍບາງ, ເງົາ, ຄົມ ໃຊ້ ແລະ ຮັກສາງ່າຍ ເມື່ອທຽບໃສ່ມົດທີ່ຜະລິດຈາກເຫຼັກ.

ຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍ: ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຫັດຖະກຳຈາກເຫຼັກມີຈຳນວນຫຼຸດນ້ອຍລົງຫຼາຍ ໃນເມື່ອກ່ອນມີສາງເກັບພ້າເຖິງ 100 – 500 ດວງຕໍ່ສາງ, ຮ້ານຄ້າທີ່ຍັງຈຳ ໜ່າຍໃນປັດຈຸບັນແມ່ນແມ່ຄ້າທີ່ຮັບພ້າຈາກໂຮງຕີເຫຼັກແລ້ວໄປຈຳໜ່າຍທີ່ຕະຫຼາດຊົນເຜົ່າ (ຕະຫຼາດກາງຄືນ) ແລະ ມີຈຳນວນໜຶ່ງໃນຕະຫຼາດໃຫຍ່ໃນເທດສະບານນະຄອນຫຼວງພະບາງ; ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງໃຊ້ສອຍໃນປັດຈຸບັນກໍ່ເກືອບຈະບໍ່ມີສິນຄ້າຈາກຫັດຖະ ກຳຕີເຫຼັກວາງຂາຍ.

ດ້ານການຜະລິດ: ອາຊີບຕີເຫຼັກເປັນວຽກໜັກ ເພາະບໍ່ມີການນຳເທັກໂນໂລຊີເຂົ້າມາຊ່ວຍ ການຜະລິດແມ່ນໃຊ້ແຮງງານຄົນເປັນຫຼັກ ການຜະລິດແມ່ນບໍ່ເປັນປະຈຳ, ປະກອບກັບການຢຸດໃນວັນພັກຕາມບຸນເທດ ສະການ, ວັນສິນ; ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດບໍ່ຕໍ່ເນື່ອງ ເຮັດໃຫ້ລູກຈ້າງຈຶ່ງຮັບປະກອບອາຊີບອື່ນນຳ ນອກຈາກນີ້ ປະຊາຊົນຜູ້ຜະລິດສ່ວນໃຫຍ່ກໍ່ສົ່ງເສີມໃຫ້ລູກຫຼານຫາປະກອບອາຊີບອື່ນທີ່ລາຍໄດ້ປົກກະຕິກວ່າ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຕະຫຼາດແຮງງານໃນທ້ອງຖິ່ນແທນ.

ວັດຖຸດິບ: ເນື່ອງຈາກລົດຮຸ່ນໃໝ່ໃນທ້ອງຖິ່ນ ຕົ້ນ
ໃນປັດຈຸບັນບໍ່ມີຍົມໃຊ້ເຫຼັກແບບເປັນສ່ວນປະກອບຄື
ເມື່ອກ່ອນ ເຮັດໃຫ້ວັດຖຸດິບມີລາຄາສູງຂຶ້ນ

ບັນຫາແຮງງານ: ຜູ້ຮັບຈ້າງຕິເຫຼັກ ສ່ວນໃຫຍ່
ຄິດໄລ່ຄ່າແຮງຕາມຜະລິດຕະພັນ ໂດຍສະເລ່ຍປະມານ
20,000 – 50,000 ພັນກີບຕໍ່ມື້ ແລະ ໃນຊ່ວງວັນພັກບຸນ
ກໍ່ຈະຂາດລາຍໄດ້ ແຮງງານສ່ວນໃຫຍ່ນອກຈາກຄົນໃນ
ຄອບຄົວແລ້ວ ແມ່ນເປັນແຮງງານອິດສະຫຼະ ຜະລິດຕາມ
ການວ່າຈ້າງ ແລະ ບໍ່ແມ່ນລູກຈ້າງປະຈຳ. ຮັບເຮັດວຽກ
ຫຼາຍຢ່າງນອກເໜືອຈາກການຕິເຫຼັກ ເຊັ່ນ ກຳມະກອນ,
ຕັກແຮ່ຊາຍ ເປັນຕົ້ນ.

ຊ່າງຕິເຫຼັກສ່ວນໃຫຍ່ທີ່ມີຜົນໄດ້ຮັບການ
ສືບທອດຈາກຮຸ່ນພໍ່ແມ່ ຫຼືຜີ້ນ້ອງ ແລະ ເລີ່ມເປັນຊ່າງຕິ
ເຫຼັກໃນສະໄໝອາຍຸຍັງໜຸ່ມປະມານ 20 – 25 ປີ ເນື່ອງ
ຈາກຊ່ວງນັ້ນ ສິນຄ້າຈາກການຕິເຫຼັກໄດ້ຮັບຄວາມນິຍົມ.
ແຕ່ປັດຈຸບັນຄົນຮຸ່ນຫຼັງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈໃນອາຊີບນີ້
ເນື່ອງຈາກບໍ່ໝັ້ນຄົງ ແລະ ລາຍໄດ້ນ້ອຍ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ສືບ
ທອດນັ້ນຄ່ອຍໆໝົດໄປ.

3.3 ແນວທາງໃນການອານຸລັກ

ການສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ: ສົ່ງເສີມການຜະລິດ
ສິນຄ້າໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ເປັນທີ່ຮູ້ຈັກດ້ານການ
ຄວນສະໜັບສະໜູນສົ່ງເສີມຜູ້ຜະລິດສິນຄ້າ ໃນການ
ບໍລິຫານ ຈັດການ ປັບປຸງຂະບວນການຜະລິດ ເພື່ອໃຫ້
ສິນຄ້າມີຕົວຊີ້ວັດຄຸນນະພາບທີ່ເປັນມາດຕະຖານ,
ພັດທະນາປະຊາຊົນຜູ້ຜະລິດໃຫ້ມີຄວາມຮູ້ໃນການຫາເຄື່ອ
ຂ່າຍ ເພື່ອຊອກຊ່ອງທາງການຕະຫຼາດ, ສົ່ງເສີມການ
ໂຄສະນາປະຊາສຳພັນ ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງທ້ອງຖິ່ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ
ໂດຍຈັດກິດຈະກຳ ພ້ອມກັບເທດສະການທີ່ມີພາຍໃນ
ບ້ານ ຕັ້ງຮ້ານຄ້າທີ່ເປັນການຈຳໜ່າຍສິນຄ້າຫັດຖະກຳຕິ
ເຫຼັກ. ໃຫ້ໜ່ວຍງານການສຶກສາເຂົ້າມາມີສ່ວນຮ່ວມໃນ
ການສຶກສາພູມປັນຍາ ແລະ ແບບແຜນການຜະລິດພື້ນ
ບ້ານ ຫຼືເຂົ້າຮ່ວມນິເທດສະການເຜີຍໃຫ້ຄວາມຮູ້. ສົ່ງເສີມ
ໃຫ້ຜູ້ບໍລິໂພກໃຫ້ເກີດຄວາມນິຍົມ ແລະ ຮູ້ຄຸນຄ່າສິນຄ້າ
ຂອງລາວທີ່ຜະລິດໃນປະເທດ

ກິດຈະກຳສົ່ງເສີມຄວາມຮູ້: ການສົ່ງເສີມພູມປັນຍາ
ທ້ອງຖິ່ນນັ້ນສຳຄັນທີ່ສຸດຄືການສືບທອດຈາກຄົນຮຸ່ນຕໍ່ໄປ
ເຊິ່ງເປັນສິ່ງທີ່ຍັງຂາດການຮ່ວມມືກັບໜ່ວຍງານ ແລະ ສະ
ຖາບັນການສຶກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ການປະຊາສຳພັນ ແລະ
ຄູ່ມືໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ເປັນເອກະສານແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີ. ຊ່າງຕິ
ເຫຼັກພາຍໃນບ້ານບອກເປັນສຽງດຽວກັນວ່າ ຍິນດີຖ່າຍ

ທອດວິຊາຄວາມຮູ້ໃຫ້ກັບທຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈ ເພື່ອ
ຮັກສາພູມປັນຍານີ້ຕໍ່ໄປ;

ນະໂຍບາຍໃນການຫັນໄປສູ່ການທ່ອງທ່ຽວ: ປັດຈຸບັນ
ພາຍໃນບ້ານ ກໍ່ມີຊ່າງຕິເຫຼັກພາກສ່ວນນ້ອຍ ທີ່ຮັບ
ບໍລິການສອນ- ຮຽນວິທີການຕິເຫຼັກ. ຊ່າງສ່ວນໃຫຍ່
ແມ່ນຍັງຂາດຄວາມພ້ອມ ເນື່ອງຈາກຂາດຜູ້ຝຶກ ພ້ອມຜູ້
ຕິດຕາມໂດຍສະເພາະໃນເວລາຕິເຫຼັກເພື່ອປ້ອງກັນ
ອັນຕະລາຍ. ຍັງຂາດການປະສານງານຂອງຕາຕະລາງການ
ມາຢ້ຽມຊົມຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວ ເຮັດໃຫ້ຜູ້ຕິເຫຼັກສ່ວນ
ໃຫຍ່ຍັງນິຍົມທີ່ຈະຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຫຼາຍກວ່າການ
ບໍລິການ. ພາຍໃນບ້ານຍັງບໍ່ທັນມີສູນສຳລັບການຈັດວາງ
ຜະລິດຕະພັນ ແຂກສ່ວນໃຫຍ່ຈຶ່ງຂາດຄວາມນິຍົມໃນ
ການເຂົ້າມາຢ້ຽມຊົມເມື່ອທຽບໃສ່ບ້ານທີ່ມີສູນຫັດຖະກຳ
ວາງສະແດງ.

4. ສະຫຼຸບ

ບ້ານຫາດຮຽນ ນະຄອນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງ
ພະບາງ ເປັນບ້ານທີ່ມີມູນເຊື້ອຮັກສາວັດທະນະ ທຳ ແລະ
ມີງານບຸນເທດສະການຕາມຮີດຄອງປະເພນີທີ່ສືບທອດ
ກັນມາແຕ່ດົນນານ, ເປັນບ້ານດຽວໃນນະ ຄອນຫຼວງພະ
ບາງທີ່ຍັງຮັກສາຫັດຖະກຳການຕິເຫຼັກເອົາໄວ້ ເພື່ອຕອບ
ສະໜອງສິນຄ້າບາງຢ່າງທີ່ໃຊ້ໃນຊີວິດປະຈຳວັນ ແລະ
ການຜະລິດກະສິກຳ. ຫັດຖະກຳຕິເຫຼັກ ເປັນວຽກງານທີ່
ເຄີຍເປັນລາຍໄດ້ຫຼັກຂອງຫຼາຍຄອບຄົວພາຍໃນບ້ານ ແລະ
ເຄີຍເປັນທ້ອງຖິ່ນຫັດຖະກຳທີ່ເຂັ້ມແຂງ, ເຫັນໄດ້ຈາກ
ການທີ່ເຄີຍມີໂຮງງານຕິເຫຼັກພາຍໃນບ້ານເຊິ່ງສ້າງໃນປີ
1994 ສຳ ລັບເປີເຫຼັກ (ຕັດເຫຼັກ) ໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ .

ເມື່ອວັນເວລາປ່ຽນໄປ ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ກໍ່ເຂົ້າມາ
ເຮັດໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດຂອງຄົນສະໄໝໃໝ່ສ່ວນໃຫຍ່
ປ່ຽນໄປຕາມສັງຄົມ ລວມໄປເຖິງຮູບແບບການດຳລົງ
ຊີວິດທີ່ມີອາຊີບທາງເລືອກທີ່ສະບາຍ ແລະ ຫຼາກຫຼາຍຢ່າງ
ຂຶ້ນ ສິນຄ້າທົດແທນທີ່ມີລາຄາຖືກ ແລະ ການອອກແບບ
ທີ່ດີກວ່າຈຶ່ງໄດ້ເຂົ້າມາທົດແທນສິນຄ້າຫັດຖະກຳສ່ວນ
ໃຫຍ່ ທີ່ນຳໃຊ້ສະດວກສະບາຍ ແລະ ນ້ຳໜັກເບົາກວ່າ;
ຫາກບໍ່ມີຕະຫຼາດຈຳໜ່າຍແລ້ວຈະເຮັດໃຫ້ບໍ່ເກີດການ
ຜະລິດສິນຄ້າ ນັ້ນໝາຍຄວາມວ່າ ຊ່າງຕິເຫຼັກຈະຄ່ອຍໆໝົດ
ໄປຕາມຍຸກສະໄໝເວລາ.

ໜ່ວຍງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄວນສົ່ງເສີມຫັດຖະກຳ
ການຕິເຫຼັກໃຫ້ກວ້າງຂວາງຢ່າງຂັ້ນເພື່ອສົ່ງ ເສີມການອານຸ
ລັກ ແລະ ພັດທະນາໃຫ້ເປັນການ ທ່ອງທ່ຽວຂອງ
ທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງບ້ານຫາດຮຽນເປັນບ້ານທີ່ມີຊື່ສຽງໃນການ

ສືບທອດບຸນປະເພນີ ແລະ ງານເທດສະການທ້ອງຖິ່ນເປັນພື້ນຖານຢູ່ແລ້ວ. ສະຖາບັນການສຶກສາຄວນເຂົ້າມາສົ່ງເສີມໃຫ້ເປັນໜຶ່ງໃນກົດ ຈະກຳການສຶກສາເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄົນຮຸ່ນຫຼັງຮູ້ຈັກ ແລະ ເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນຂອງພູມປັນຍາການຜະລິດ.

5. ວິຈານຜົນ

ຈາກການສຶກສາ ການຈັດການຄຸນນະພາບສິນຄ້າເປັນຈຸດທີ່ຜູ້ສຶກສາເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນ ເນື່ອງຈາກການທີ່ຈະນຳເອົາສິນຄ້າຫັດຖະກຳຜື້ນບ້ານມາສ້າງຈຸດສົນໃຈໃຫ້ກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວຢ້ຽມຊົມ ແລະ ເປັນຕົວເລືອກໃນສິນຄ້າຊົມໃຊ້ນັ້ນ ການບໍລິຫານສິນຄ້າຫັດຖະກຳມີຄວາມສຳຄັນ ຈາກການສຶກສາເຫັນວ່າການຈັດການແມ່ນຍັງຂຶ້ນກັບຄວາມພໍໃຈຂອງຜູ້ຜະລິດ ຂາດການວາງແຜນໃນການຜະລິດສິນຄ້າ ແລະ ການສຶກສາຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ແຜນລາຍຮັບ ລາຍຈ່າຍຍັງບໍ່ຊັດເຈນ ເພາະໃຊ້ຈ່າຍມື້ຕໍ່ມື້. ການຕະຫຼາດຫຼັກຂອງສິນຄ້າແມ່ນຜ່ານຂາຍຜ່ານແມ່ຄ້າຄົນກາງຢ່າງດຽວ ຜູ້ຊື້ຈຶ່ງຮູ້ຈັກຜ່ານປາກຕໍ່ປາກເທົ່ານັ້ນ.

ການສົ່ງເສີມຄຸນນະພາບສິນຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານ 1 ເມືອງ 1 ຜະລິດຕະພັນຄວນເປັນແນວທາງທີ່ຄວນນຳມາໝູນໃຊ້ ເພື່ອໃຫ້ການຜະລິດຍັງຄົງມີຕະຫຼາດໃນການເຂົ້າເຖິງລູກຄ້າທີ່ສົນໃຈໃນງານສີມື; ຫັດຖະກຳຜື້ນບ້ານຄວນມີການບໍລິຫານການຈັດການຕາມສະຖາປັດຕະຍະກຳດັ່ງເດີມ, ຕາມກະແສການກັບມາຂອງ “ທ້ອງຖິ່ນນິຍົມ” ຫຼື Still Made Here ຄືການກັບມາຂອງກະແສທ້ອງຖິ່ນວິທີຜື້ນບ້ານ ເພາະຍັງມີຜູ້ບໍລິໂພກຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ກຳລັງຊອກຫາສິນຄ້າທີ່ຜະລິດໃນທ້ອງຖິ່ນ ເຊິ່ງຍັງຄົງເອກະລັກ ແລະ ຕຳນານຄວາມເປັນມາ ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບໍ່ແມ່ນເຄື່ອງຂອງທີ່ຫາຊື້ໄດ້ຕາມຕະຫຼາດທົ່ວໄປ. ປັດໄຈທີ່ຊ່ວຍຜັກດັນກະແສ ຄືການໃຊ້ເອກະລັກປະຈຳທ້ອງຖິ່ນເປັນສ່ວນປະກອບໃນການສ້າງຈຸດຂາຍໃຫ້ກັບສິນຄ້າ ດ້ວຍແງ່ມຸມອື່ນໆທີ່ນຳສົນໃຈ. ກະແສການຜະລິດສິນຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ຄືແຫຼ່ງຕັກຕວງແນວຄວາມຄິດທາງທຸລະກິດເພື່ອຜະ ລິດສິນຄ້າບໍລິການ ແລະ ປະສົບການຕ່າງໆ ທີ່ຖືກໃຈຜູ້ບໍລິໂພກກຸ່ມນິຍົມຫັດຖະກຳ ຜ່ານສິນຄ້າທີ່ຜ່ານການຖ່າຍທອດວິທີຊີວິດ ມີເລື່ອງລາວຄວາມເປັນມາທີ່ນຳສົນໃຈ.

ການທ່ອງທ່ຽວທ່ຽວນັ້ນສະຖານທີ່ເປັນອົງປະກອບສຳຄັນ ໃນແງ່ພື້ນທີ່ການຜະລິດຫັດຖະກຳ, ແຫຼ່ງ

ຜະລິດສິນຄ້າຄືຕົວກຳນົດມາດຕະຖານຄຸນນະ ພາບສິນຄ້າຕາມທີ່ຢູ່ຂອງຊ່າງຝີມິດຫາຍາກລວມທັງຊື່ສຽງຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບມາດົນນານ. ແນ່ນອນວ່າຈຸດຂາຍດັ່ງກ່າວອາດເຮັດໃຫ້ສິນຄ້າຍັງຄົງຢູ່ພາຍໃນຕະຫຼາດເພາະມີລູກຄ້າຫຼາຍຄົນຍິນດີຈ່າຍເງິນ ຊື້ຝີມິດຄວາມປານິດ, ຄວາມເຊື່ອທີ່ວ່າບ່ອນໄດ້ກໍ່ຜະລິດສິນຄ້າທຸກຢ່າງໄດ້ຄືກັນ ເປັນການເບິ່ງຂ້າມຄວາມຕ້ອງການທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜູ້ບໍລິໂພກປະເພດທີ່ຈະຈ່າຍແພງທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ຈະເປັນໄປໄດ້ເພື່ອສິນຄ້າຈາກຕົ້ນຕຳລັບ ໃນຂະນະດຽວກັນ ເມື່ອທຸກບ່ອນໃນໂລກຜະລິດເຄື່ອງໄດ້ຄືກັນ ເຮັດໃຫ້ສິນຄ້າຂອງແທ້ຫາຍາກຂຶ້ນທຸກມື້ ແຕ່ວ່າສະຖານະການນີ້ກໍ່ສົ່ງຜົນຕໍ່ອານາຄົດຂອງສິນຄ້າຕາມກະແສ still made here ໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ການເພີ່ມມູນຄ່າຊັບພະຍາກອນທ້ອງຖິ່ນເລີ່ມຕົ້ນຈາກການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ກັບເຄື່ອຄ່າຍມຸ່ງເນັ້ນການພັດທະນາສັກກະຍາພາບທ້ອງຖິ່ນໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງແລກປ່ຽນຊັບພະຍາກອນ ຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການຮ່ວມກັນ. ໂດຍມຸ່ງເນັ້ນໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃຈວ່າ ພາຍໃນມີຫຍັງແດ່ທີ່ດີ ແລະ ຕໍ່ຍອດນຳສະເໜີຈາກຊັບພະຍາກອນທີ່ຕົນເອງມີ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງສິ່ງໃໝ່ທີ່ບໍ່ເປັນເອກະລັກທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ນຳໄປສູ່ແຜນການຕະຫຼາດທີ່ໝາະສົມກັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອສະແຫວງຫາໜ້າທ່ອງທ່ຽວທີ່ໝາະສົມກັບແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມອາດສາມາດໃນການຕອບສະໜອງຂອງນັກທ່ອງທ່ຽວໂດຍບໍ່ເສຍເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ, ນອກນັ້ນຄວນສ້າງເຄື່ອຄ່າຍຜູ້ປະກອບການ ທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ນຳສະເໜີການທ່ອງ ທ່ຽວເຂົ້າເປັນແຜນເກັດ ເພື່ອເພີ່ມມູນຄ່າເສັ້ນທາງການທ່ອງທ່ຽວ.

ນອກຈາກລັກສະນະຂ້າງເທິງແລ້ວ ທ້ອງຖິ່ນຕ້ອງຊອກຫາປະສົບການ ແລະ ສ້າງຄວາມພ້ອມເພື່ອການຈັດການການທ່ອງທ່ຽວ ບໍ່ວ່າຈະເປັນຜະລິດຕະພັນ ແລະ ການບໍລິການທີ່ດີ ເພື່ອນຳໄປສູ່ລາຍໄດ້ຂອງຄົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການສ້າງຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສ່ວນລວມຢ່າງຍຸດຕິທຳ ທ້ອງຖິ່ນເອງຕ້ອງມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນວ່າສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ສາມາດສົ່ງເສີມ, ຝຶກຝົນ ແລະ ພັດທະນາຂຶ້ນໄດ້.

ຂໍ້ສະເໜີແນະໃນການເຮັດວິໄຈຄັ້ງຕໍ່ໄປ

ການວິໄຈຄັ້ງຕໍ່ໄປຄວນຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການສຶກສາກັບແຫຼ່ງທ້ອງຖິ່ນທີ່ມີຫັດຖະກຳຜື້ນບ້ານເພື່ອສຶກສາຫາຄວາມກ່ຽວຂ້ອງຂອງບັນຫາທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ເຮັດໃຫ້ເປັນກະແສແນວທາງໃນການຮັກສາຫັດຖະກຳ, ພ້ອມທັງວິທີການຜັກດັນ ໃຫ້ສິນຄ້າກາຍເປັນສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບຕາມມາດຕະຖານ ODOP (One District One

Product) ເພື່ອເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດແຂ່ງຂັນ; ສຶກສາປຽບທຽບ
ການຜະລິດສິນຄ້າຫັດຖະກຳຜື້ນບ້ານຂອງປະຊາຊົນກັບ
ສິນຄ້າຫັດຖະກຳຜື້ນບ້ານທີ່ກາຍເປັນຜູ້ປະກອບການ
SME.

6. ເອກະສານອ້າງອີງ

ວິທະຍານິພົນ ແລະ ບົດຄວາມວິຊາການ

ສຸວົດ ອິນທິບ (2013) ການພັດທະນາວຽກ
ຫັດຖະກຳເຄື່ອງປັ້ນດິນເຜົາໃນເອກະລັກຂອງຊຸມ
ຊົນປາກເກັດ ສຳລັບເປັນຜະບົດຕະພັນຮ່ວມສະໄ
ໝ

ຍຸຟິນ ພິພິກວຸທອງ (2018) ການປະຍຸກໃຊ້
ການທ່ອງທ່ຽວຊຸມຊົນແບບສ້າງສັນອະນຸລັກ
ວັດທະນະທຳ ແລະ ປະເພນີຂອງຊາວບ້ານເກາະ
ເກັດ

ນິຈິລາ ຄັງສິມບັດ (2014) ການພັດທະນາຮູບ
ແບບການທ່ອງທ່ຽວແບບວັດທະນະທຳໂດຍການ
ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ

ບຸນມີ ສິສິມບັດ (2007) ປັດໄຈທີ່ມີຜົນສຳເລັດຕໍ່
ຄວາມລົ້ມເລວ ຂອງກຸ່ມອາຊີບ ກໍລະນີສຶກສາ :
ອຳເພີ ເສນານິຍົມ, ຈັງຫວັດ ອຳນາດຈະເລີນ
ປາໂມດ ນິຕິພິດ (2018) ການອະນຸລັກ ແລະ ສືບ
ທອດພູມປັນຍາການຕີມິດ ອະລັນ ຍິກເຜື້ອ
ພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນ

ທັດສະພອນ ລຶກສາຍ (2014) ການວິເຄາະ
ຄຸນຄ່າ ແລະ ການດຳລົງຢູ່ຂອງພູມປັນຍາການ
ເຮັດມິດ

ອໍລະໄທ ສະຕະຍາສັນສະກຸນ, ສຸນັນ ອິນທານິນ
(2006) ຄວາມເປັນມາຂອງການຕີເຫຼັກເຜື້ອ
ການຄ້າຂອງຊຸມຊົນນ້ຳນ້ອຍ ອຳເພີຫາດໃຫຍ່
ຈັງຫວັດສິງຂາ

ສື່ອີເລັກໂທນິກ

ການທ່ອງທ່ຽວໂດຍທ້ອງຖິ່ນຢ່າງຍືນຍົງ ໂດຍ
ອົງການບໍລິຫານການພັດທະນາເຜື້ອ

ການທ່ອງທ່ຽວຢ່າງຍືນຍົງ

[https://www.tatreviewmagazine.com/ar
ticle/cbt-thailand](https://www.tatreviewmagazine.com/article/cbt-thailand)

ສູນສ້າງສັນ ແລະ ອອກແບບແຫ່ງປະເທດໄທ
[https://web.tcdc.or.th/en/Articles/Detail
/-/still--made-here-](https://web.tcdc.or.th/en/Articles/Detail/-/still--made-here-)